

**LIMPOPO
ADJUSTMENTS APPROPRIATION BILL, 2016**

(As introduced)

(INTRODUCED BY RNW TOOLEY, MEMBER OF THE EXECUTIVE COUNCIL)
[B06-16]

**LIMPOPO
AANSUIWERINGS BEGROTINGSWETSONTWERP, 2016**

(Soos aangedien)

(INGEDIEN DEUR RNW TOOLEY, LID VAN DIE UITVOERENDE RAAD)

[W06-16]

**LIMPOPO
MOLAOKAKANYWA WA PEAKANYETŠO YA TEKANYETŠO , 2016**

(Ka ge o tsebišitšwe)

(O TSEBEŠITŠWE KE RNW TOOLEY, LELOKO LA LEKGOTLAPHETHIŠO)

[M06-16]

**LIMPOPO
MULAYOTIBE WA MUKOVHO WA NDINGANYISO, 2016**

(Nga he wa swikiswa)

(WO SWIKISWA NGA VHO RNW TOOLEY, MURADO WA KHOROTSHITUMBE)

[M06-16]

**LIMPOPO
NAWUMBISI WO LULAMISA NKAVELO, 2016**

(Tani hi laha wu ngheniseweke)

(WU NGHENISIWILE HI RNW TOOLEY, XIRHO XA HUVONKULU)

[N06-16]

**LIMPOPO
UMTHETHOMLINGWA WAMATJHUGULUKO WOKWABIWA KWEEMALI, 2016**

(Njengobana usaziswa)

(WAZISWA NGU RNW TOOLEY, ILUNGA LOKHANDLU OPHETHEKO)

[M06-16]

BILL

To appropriate adjusted amounts of money from the Provincial Revenue Fund for the requirements of the province in respect of the financial year ending 31 March 2017; and to provide for matters connected therewith.

PREAMBLE

WHEREAS section 226 (2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 provides that money may be withdrawn from the Provincial Revenue Fund only in terms of an appropriation by a Provincial Act or as a direct charge against that Fund, when it is provided for in the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, or an Act of the province;

WHEREAS the Limpopo Appropriation Act, 2016 provides for the appropriation of money from the Provincial Revenue Fund to provide for the requirements of the province in respect of the 2016/17 financial year;

AND WHEREAS section 31 of the Public Finance Management Act, 1999 (Act No. 1 of 1999) provides that the MEC for Finance may table an adjustment budget in the provincial legislature;

BE IT THEREFORE ENACTED by the Limpopo Provincial Legislature as follows: —

1. Definitions

In this Act, unless the context indicates otherwise, any word or expression to which a meaning has been assigned in the Limpopo Appropriation Act, 2016 (Act No. 2 of 2016) has the meaning assigned to it in that Act.

2. Appropriation of adjusted amounts of money for requirements of province

- (1) Adjusted appropriations of money by the Provincial Legislature from the Provincial Revenue Fund for the requirements of the province in the 2016/17 financial year, to

votes and main divisions within a vote, and for specific listed purposes, are set out in the Schedule.

- (2) The spending of appropriations contemplated in subsection (1), is subject to the provisions of this Act, the Public Finance Management Act, 1999 (Act No. 1 of 1999) and the Limpopo Appropriations Act, 2016 (Act No.2 of 2016).

3. Appropriation listed as specifically and exclusively appropriated

Despite the provisions of any law, appropriations to a vote or main division within a vote that are listed as specifically and exclusively appropriated in the Schedule may only be utilised for the purpose indicated and may not be used for any other purpose, unless a provincial Act amends or changes the purpose for which it was allocated.

4. Short title

This Act is the Limpopo Adjustments Appropriation Act, 2016.

Details adjustments appropriation								
Vote	Details of Vote	Total	Compensation of Employees	Goods and Services	Other	Transfers and Subsidies	Payments for Capital Assets	Payments for Financial Assets
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1	Office of the Premier AIM: To ensure good governance, integrated planning and sustainable development within the provincial administration by assisting department to implement their management plans and ensuring departments to implement their management plans and ensuring there is transformation of public service and improved service delivery	3 480	-	3 566	-	(1 485)	1 399	-
	1. Administration	100	(4 080)	4 270	-	-	(90)	-
	2. Institutional Development.....	(1 242)	(400)	(846)	-	(1 485)	1 489	-
	3. Policy and Governance.....	4 622	4 480	142	-	-	-	-
2	Provincial Legislature AIM: To exercise oversight over the executive arm of government, provide financial and administrative support to political parties represented in the legislature and provide effective administrative management and support to members of the legislature.	35 575	-	9 875	-	25 700	-	-
	1. Administration.....	(1 705)	(8 345)	6 640	-	-	-	-
	2. Facilities for Members and Political Parties.....	29 895	2 225	1 970	-	25 700	-	-
	3. Parliamentary Services (Operational & Institutional Support).....	7 385	6 120	1 265	-	-	-	-
3	Education Aim: To equip the people of the province, through the provision of quality life-long education and training, with the values, knowledge and skills, that will enable them to fulfil a productive role in society.	419 928	(185 500)	181 013	-	240 865	183 550	-
	1. Administration.....	37 328	(200)	16 612	-	10 278	10 638	-
	2. Public ordinary school education.....	220 603	(185 000)	174 916	-	230 587	100	-
	3. Independent school subsidies	-	-	-	-	-	-	-
	4. Public special school education.....	-	-	-	-	-	-	-
	5. Early Childhood Development	(5 023)	-	(5 023)	-	-	-	-
	6. Infrastructure Development.....	167 020	(1 000)	(4 292)	-	-	172 312	-
	7. Examination and Education Related Services	-	700	(1 200)	-	-	500	-
4	Agriculture and Rural Development Aim: To strive to lead agricultural development to ensure household food security and sound economic growth through agricultural development in the Province. It further aims to guide and support access to resources for agricultural development, enhance the economic performance of the sector, ensure the effective management of natural resources, promote and support participation in Agriculture of women, youth and the disabled and to achieve departmental service excellence.	10 304	(48 491)	49 327	-	(1 496)	10 564	400
	1. Administration.....	17 182	(2 488)	16 634	-	1 611	1 025	400
	2. Sustainable Resource Management	(1 222)	(6 196)	8 872	-	(4 108)	210	-
	3. Farmer Support and Development.....	4 365	(18 375)	16 138	-	(1 013)	7 615	-
	4. Veterinary Services	(1 949)	(2 332)	371	-	12	-	-
	5. Research & Technology Development Services.....	(8 018)	(9 074)	610	-	100	346	-
	6. Agricultural Economics.....	(4 667)	(4 758)	(1 811)	-	1 902	-	-
	7. Structured Agricultural Training	4 613	(5 268)	8 513	-	-	1 368	-
	8. Rural Development Co-ordination.....	-	-	-	-	-	-	-

Details adjustments appropriation								
		Total	Compensation of Employees	Goods and Services	Other	Transfers and Subsidies	Payments for Capital Assets	Payments for Financial Assets
Vote	Details of Vote	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5	Provincial Treasury AIM: To ensure good governance, integrated planning and sustainable development within the provincial administration by assisting departments to implement their management plans and ensuring there is transformation of the public service and improved service delivery.	42 637	(21 034)	32 877	-	26 358	4 436	-
	1. Administration	14 612	(8 708)	17 471	-	1413	4 436	-
	2. Sustainable Resource Management.....	19 950	(4 973)	335	-	24 588	-	-
	3. Asset and Liabilities Management.....	5 669	(1 266)	6 885	-	50	-	-
	4. Financial Governance.....	2 406	(6 087)	8 186	-	307	-	-
6	Economic Development, Environment and Tourism AIM: To develop economy, promote and control environment activities in the Province.	17 190	(15 099)	(40 465)	-	69 781	2 973	-
	1. Administration	8 252	-	515	-	(270)	8 007	-
	2. Economic Development	39 221	(17 099)	(20 600)	-	78 904	-1 984	-
	3. Environmental Affairs	(11 902)	-	(8 236)	-	(616)	(3 050)	-
	4. Tourism	(18 381)	2 000	(12 144)	-	-8 237	-	-
7	Health Aim: To render Health and related service in terms of legislation	727 699	166 660	629 219	-	124 265	(192 445)	-
	1. Administration.....	4 300	(1 140)	2 624	-	1 190	1 626	-
	2. District Health Services.....	589 730	207 202	233 121	-	112 760	36 647	-
	3. Emergency Medical Services.....	(2 500)	(670)	(2 500)	-	670	-	-
	4. Provincial Hospital Services	79 945	(5 031)	74 162	-	5 031	5 783	-
	5. Central Hospital Services	77 585	24 550	30 043	-	2850	20142	-
	6. Health Sciences and Training.....	(36 854)	(41 939)	(25)	-	1 764	3 346	-
	7. Health Care Support Services	15 000	-	14 954	-	-	46	-
	8. Health Facilities Management.....	493	(16 312)	276 840	-	-	(260 035)	-
8	Transport AIM: To develop, co-ordinate, implement, manage and maintain an intended and sustainable multimodal transport and appropriate infrastructure.	20 500	-	10 500	-	11 800	(1 800)	-
	1. Administration	5 500	(6 000)	12 500	-	800	(1 800)	-
	2. Transport Operations	(1 000)	(10 000)	(2 000)	-	11 000	-	-
	3. Transport Regulations	16 000	16 000	-	-	-	-	-

Details adjustments appropriation								
Vote	Details of Vote	Total	Compensation of Employees	Goods and Services	Other	Transfers and Subsidies	Payments for Capital Assets	Payments for Financial Assets
9	Public Works, Roads and Infrastructure AIM: To manage provincial roads, buildings and properties through mobilisation and optimal utilisation of resources for efficient, accountable and customer-orientated service delivery.	R'000 200 464	R'000 (10 000)	R'000 (86 381)	R'000 -	R'000 274 605	R'000 22 240	R'000 -
	1. Administration	8 616	2 737	3 100	-	-	2 779	-
	2. Infrastructure Operations.....	33 972	(1 824)	9 000	-	26 000	796	-
	3. Expanded Public Works Programme.....	3 755		3 755	-	-	-	-
	4. Roads Infrastructure	154 121	(10 913)	(102 236)	-	248 605	18 665	-
10	Safety, Security and Liaison AIM: To ensure an accountable, effective and service orientated South African Police Service in Limpopo, in line with the Constitution, South African Police Act and White Paper on Safety and Security and also to ensure that the South African Police effectively attend to the policing needs of communities that are specific to the Limpopo and its rural composition.	200	(3 613)	1 644	-	-	2 137	32
	1. Administration	3 937	1 220	1 644	-	104	937	32
	2. Civilian Oversight.....	(3 737)	(4 833)	-	-	-104	1 200	-
11	Cooperative Governance, Human Settlement and Traditional Affairs AIM: To capacitate and monitor the local sphere of government, to create an environment within which housing development takes place, ensure that there is co-ordinated regional and district planning, and development, the creation of framework for planning, to facilitate consultative traditional leadership programmes, integrated urban and rural development, and the co-ordination of provincial disaster management.	527 771	89 076	(4 480)	-	432 558	10 617	-
	1. Administration	49 896	33 218	12 418	-	(3 010)	7 270	-
	2. Human Settlement.....	409 580	14 538	(747)	-	395 042	747	-
	3. Cooperative Governance	24 551	28 071	(6 589)	-	469	2 600	-
	4. Traditional Institutional Development	43 744	13 249	(9 562)	-	40 057	-	-
12	Social Development AIM: To enable the department to achieve its primary functions that are: provision of social assistance, Social Security, promoting care and support and poverty alleviation.	46 120	18 000	25 000	-	-	3 120	-
	1. Administration.....	8 140	2 400	4 820	-	-	920	-
	2. Social Welfare Services.....	92 414	77 800	12 414	-	-	2 200	-
	3. Children and Families.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Restorative services.....	(53 400)	(63 400)	10 000	-	-	-	-
	5. Development and Research.....	(1 034)	1 200	(2 234)	-	-	-	-
13	Sport, Arts and Culture AIM: To enhance unity in diversity through provisioning of services for sustainable development of sport, arts, culture and heritage in Limpopo .	28 729	5 000	22 311	-	(456)	1 874	-
	1. Administration.....	13 083	-	7 002	-	-	6081	-
	2. Cultural Affairs.....	-	-	(150)	-	150	-	-
	3. Library and Archives Services.....	9 688	5 000	8 953	-	-	(4 265)	-
	4. Sport and Recreation	5 958	-	6 506	-	(606)	58	-
Amount to be voted		2 080 597	(5 001)	834 006	-	1 202 495	48 665	432

WETSONTWERP

Om voorsiening te maak vir toepaslike aansuiweringsbedrae geld vanaf die Provinciale Inkomste Fonds om in die behoeftes van die provinsie te voorsien met betrekking tot die finansiële jaar eindigend 31 Maart 2017; en om voorsiening te maak vir aspekte wat daarmee verband hou.

AANHEF

NADEMAAL artikel 226(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid- Afrika, 1996, voorsiening maak dat geld uit die Provinciale Inkomste Fonds slegs onttrek mag word ingevolge die toewysing van `n Wet deur die Parlement;

EN NADEMAAL artikel 26 van die Openbare Finansiële Bestuurswet, 1999 (Wet 1 van 1999) voorsien dat die Provinciale Wetgewer geld moet bewillig vir elke finansiële jaar ten einde in die behoeftes van die provinsie te voorsien;

EN NADEMAAL artikel 31 van die Openbare Finansiële Bestuurswet , 1999 (Wet Nr. 01 van 1999) maak voorsiening dat die LUR vir Finansies 'n ansuiweringsbegroting in die Provinciale Wetgewer ter tafel mag lê onderworpe aan subartikel (3).

WORD DAAR DERHALWE deur die Limpopo Provinciale Wetgewer as volg bepaal:-

1. OMSKRYWINGS

In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, enige woord of uitdrukking waartoe 'n betekenis geheg is ingevolge die Limpopo Begrotingswet 2016, het die betekenis soos toegeken deur die Wet.

2. Bewilliging van aansuiweringsbedrae van geld vir die behoeftes van die provinsie

(1) Aansuiwerings bewilliging van geld deur die Provinciale Wetgewer vanaf die Provinciale Inkomte Fonds vir die behoeftes van die provinsie vir die 2016/17 finansiële

jaar, toegeken aan `n pos en hoofafdelings binne `n pos asook vir spesifieke gelyste doelwitte, word ingevolge die Artikel uiteengesit.

- (2) Die aanwending van bewilligde fondse is onderhewig aan bepalings van die Openbare Finansiële Bestuurswet, 1999 (Wet 1 van 1999).

3. Bewilliging gelys as spesifieke en uitsluitlike

Afgesien van die bepalings deur enige wet, mag die toewysings ingevolge die Skedule aan `n pos of hoofafdeling binne `n pos wat gelys is as spesifieke en uitsluitlike, slegs aangewend word vir die doel soos aangedui en nie vir enige ander doel nie, tensy `n Wet deur die Parlement die doel wysig of verander waarvoor dit bewillig was.

4. Korttitel

Hierdie Wet word genoem die Limpopo Aansuiwerings Begrotingswet, 2016.

Besonderhede van aangesuiwerde begroting								
Pos	Besonderhede van Begrotingspos	Totaal	Besoldiging van werkers	Goedere en dienste	Ander	Oordragte en subsidies	Betalings vir Kapitaalbates	Betaling vir Finansiele Bates
		R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1	Kantoor van die Premier Doele: Om goeie regering, geïntegreerde beplanning en volhoubare ontwikkeling binne die Provinciale-administrasie te verseker deur die departemente by te staan om hul bestuursplanne te implementeer en te verseker dat daar transformasie van die staatsdiens is en dat dienslewering verbeter word.	3 480	-	3 566	-	(1 485)	1 399	-
	1. Administrasie	100	(4 080)	4 270	-	-	(90)	-
	2. Institutionale Ontwikkeling.....	(1 242)	(400)	(846)	-	(1 485)	1 489	-
	3. Beleid en Bestuur.....	4 622	4 480	142	-	-	-	-
2	Provinciale Wetgewer Doele: Om oorsig oor die uitvoerende arm van die regering uit te oefen, om finansiell en administratiewe steun aan politieke partye wat in die wetgewer verteenwoordig word te bied en om doeltreffende administratiewe bestuur en ondersteuning aan lede van die wetgewer te bied	35 575	-	9 875	-	25 700	-	-
	1. Administrasie.....	(1 705)	(8 345)	6 640	-	-	-	-
	2. Fasiliteite vir Lede en Politieke Partye.....	29 895	2 225	1 970	-	25 700	-	-
	3. Parlementere Dienste (Operasionele en Institusionele Ondersteuning).....	7 385	6 120	1 265	-	-	-	-
3	Onderwys Doele: Om die mense van die Provincie toe te rus deur die verskaffing van kwaliteit lewenslange onderwys en opleiding, met die waardes, kennis en vaardighede wat hulle in staat stel om 'n produktiewe rol in die samelewing te vervul.	419 928	(185 500)	181 013	-	240 865	183 550	-
	1. Administrasie.....	37 328	(200)	16 612	-	10 278	10 638	-
	2. Openbare gewoneskoolonderwys.....	220 603	-185 000	174 916	-	230 587	100	-
	3. Onafhanglikeskole se subsidies.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Openbare spesialeeskoolonderwys.....	-	-	-	-	-	-	-
	5. Vroeë-kinderjareontwikkelin.....	(5 023)	-	-5 023	-	-	-	-
	6. Infrastruktuur Ontwikkeling	167 020	-1 000	-4 292	-	-	172 312	-
	7. Hulp- en Verbandhoudende Dienste	-	700	(1 200)	-	-	500	-
4	Landbou Doele: Om te strewe na die neem van leiding in landbouontwikkeling en om sodoende te verseker dat daar huishoudelike voedselsecurity is en dat gesonde ekonomiese groei deur ontwikkeling van landbou in die Provincie plaasvind. Nog 'n verdere doelwit is om die toeganklikheid tot bronne vir landbouontwikkeling te verskaf en te ondersteun, om die ekonomiese uitsette van die sektor te verhoog, die doeltreffende bestuur van natuurlike hulpbronne te verseker, die bevordering en ondersteuning van die deelname van vroue, die jeug en die gestremdes in Landbou te bevorder en om uitnemende dienslewering deur die departemente te bereik.	10 304	(48 491)	49 327	-	(1 496)	10 564	400
	1. Administrasie.....	17 182	(2 488)	16 634	-	1 611	1 025	400
	2. Volhoubare Hulpbronbestuur	(1 222)	(6 196)	8 872	-	(4 108)	210	-
	3. Boerondersteuning en Ontwikkeling.....	4 365	(18 375)	16 138	-	(1 013)	7 615	-
	4. Veeartsenydienste.....	(1 949)	(2 332)	371	-	12	-	-
	5. Tegnologiesenavoring en Ontwikkelingsdienste.....	(8 018)	(9 074)	610	-	100	346	-
	6. Landbouekonomie.....	(4 667)	(4 758)	(1 811)	-	1 902	-	-
	7. Gestruktureerde Landbouopleiding	4 613	(5 268)	8 513	-	-	1 368	-
	8. Landelike Ontwikkeling koordinasie.....	-	-	-	-	-	-	-

Besonderhede van aangesuiwerde begroting								
Pos	Besonderhede van Begrotingspos	Totaal	Besoldiging van werkers	Goedere en Dienste	Ander	Oordragte en subsidies	Betalings vir kapitaal bates	Betalings vir Finansiele bates
5	Provinsiale Tesourie Doel: Om doeltreffende staatsbestuur te verseker, geïntegreerde beplanning en volhoedbare ontwikkeling binne die provinsiale administrasie deur ondersteuning aan departemente om hul bestuursplanne te implimenteer en te verseker dat daar transformasie in die staatsdiens in en verbeterde dienslewinging. 1. Administrasie..... 2. Volhoubare Hulpbronbestuur..... 3. Bate en Laste Bestuur..... 4. Finansiële Bestuur.....	R'000 42 637	R'000 (21 034)	R'000 32 877	R'000 -	R'000 26 358	R'000 4 436	R'000 -
6	Ekonomiese Ontwikkeling, Omgewing en Toerisme. Doel: Om die ekonomie te ontwikkel en omgewingsaktiwiteite in die Provinse te bevorder en te beheer. 1: Administrasie..... 2. Ekonomiese Ontwikkeling..... 3. Omgewingsake .....4. Toerisme	17 190 8 252 39 221 (11 902) (18 381)	(15 099) - (17 099) - 2 000	(40 465) 515 (20 600) (8 236) (12 144)	- - - -	69 781 (270) 78 904 (616) (8 237)	2 973 8 007 (1 984) (3 050) -	- - - -
7	Gesondheid Doel: Om Gesondheid en verwante dienste kragtens wetgewing, te lever 1: Administrasie..... 2. Distriks-gesondheidsdienste..... 3. Nood-mediesdienste..... 4. Provinsiale-hospitaaldienste..... 5. Sentrale-hospitaaldienste..... 6. Gesondheidswetenskappe en -Opleiding .....7. Gesondheidsorg-ondersteuningsdienste..... 8. Gesondheidsfasiliteite bestuur.....	727 699 4 300 589 730 (2 500) 79 945 77 585 (36 854) 15 000 493	166 660 (1 140) 207 202 (670) (5 031) 24 550 30 043 (41 939) - (16 312)	629 219 2 624 233 121 (2 500) 74 162 670 5 031 2 850 1 764 46 (260 035)	- - - - - - - -	124 265 1 190 112 760 670 5 031 2 850 1 764 46 (260 035)	(192 445) 1 626 36 647 - 5 783 20 142 3 346 - -	- - - - - - -
8	Paaie en Vervoer Doel: Om 'n veilige geïntegreerde multimodale vervoerstelsel in die Provinse te voorsien en ontwikkel te onderhou. 1. Administrasie..... 2. Openbare Werke..... 3. Uitgebreide Openbare Werkebestuur.....	20 500 5 500 (1 000) 16 000	- (6 000) (10 000) 16 000	10 500 12 500 (2 000) -	- - - -	11 800 800 11 000 -	(1 800) (1 800) - -	- - - -

Besonderhede van aangesuiwerde begroting								
Pos	Besonderhede van Begrotingspos	Totaal	Besoldiging van werkers	Goedere en Dienste	Ander	Oordragte en subsidies	Betaling vir kapitaalbates	Betaling vir Finansieel bates
9	Openbarewerke,Paaie en Infrastruktuur Doel: Om die provinsiale paaie, -geboue en eiendom te bestuur deur die mobilisering en optimale benutting van hulpbronne vir doeltreffende, verantwoordbare en kliëntgerigte dienslewering	200 464	(10 000)	(86 381)	-	274 605	22 240	-
	1. Administrasie	8 616	2 737	3 100	-	-	2 779	-
	2. Openbare werke.....	33 972	(1 824)	9 000	-	26 000	796	-
	3. Uitgebreide Openbare Werkebestuur	3 755	-	3 755	-	-	-	-
	4.Paaieinfrastruktuur.....	154 121	(10 913)	(102 236)	-	248 605	18 665	-
10	Veiligheid, Sekuriteit en Skakeling DOELWIT: Om 'n verantwoordbare, doeltreffende en diensgerigte Suid-Afrikaanse Polisiедiens in Limpopo te verseker, volgens die Grondwet, die Suid-Afrikaanse Polisiewet en die Witskrif oor Veiligheid en Sekuriteit en om ook te verseker dat die Suid-Afrikaanse Polisie doeltreffend aandag gee aan die polisiéeringsbehoeftes van die gemeenskappe wat spesifiek tot Limpopo en sy plattelandse samestelling behoort.	200	(3 613)	1 644	-	-	2 137	32
	1. Administrasie.....	3 937	1 220	1 644	-	104	937	32
	2. Burgerlike Oorsig	(3 737)	(4 833)	-	-	(104)	1 200	-
11	Plaaslike Regering en Behuising Doel: Om bevoegdheid te gee aan die plaaslikefeer van regering en om dit te moniter, om 'n omgewing te skep waarin die ontwikkeling van behuising plaasneem, om te verseker daar gekoördineerde streeks-en distrikspoortemonitoring is, asook om oorleggende-tradisioneleierskapprogramme te vergemaklik , asook geïntegreerde stads- en plattelandseontwikkeling en die koördinering van provinsiale-rampbestuur.	527 771	89 076	(4 480)	-	432 558	10 617	-
	1. Administrasie.....	49 896	33 218	12 418	-	(3 010)	7 270	-
	2. Menslike Nedersettings	409 580	14 538	(747)	-	395 042	747	-
	3. Plaaslikeregering	24 551	28 071	(6 589)	-	469	2 600	-
	4. Tradisionele Institutionele Ontwikkeling	43 744	13 249	(9 562)	-	40 057	-	-
12	Maatskaplike Ontwikkeling Doel: Om die Departement in staat te stel om die hooffunksies soos: die voorseeing van maatskaplike bystand, Maatskaplike sekuriteit, en om versorging en ondersteuning te bevorder asook die uitwissing van armoede	46 120	18 000	25 000	-	-	3 120	-
	1. Administrasie.....	8 140	2 400	4 820	-	-	920	-
	2. Maatskaplike-welsyndiente.....	92 414	77 800	12 414	-	-	2 200	-
	3. Kinders en Families.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Herstellende Dienste.....	(53 400)	(63 400)	10 000	-	-	-	-
	5. Ontwikkeling en Navorsing.....	(1 034)	1 200	(2 234)	-	-	-	-
13	Sport, Kuns en Kultuur Doel: Om eenheid in verskillendheid te bevorder deur die voorsiening van dienste vir volhoubare ontwikkeling van sport, kuns, kultuur en die erfenis in Limpopo	28 729	5 000	22 311	-	(456)	1 874	-
	1. Administrasie.....	13 083	-	7 002	-	-	6 081	-
	2. Kultuursake.....	-	-	(150)	-	150	-	-
	3. Bibliotek en Inligtingsdienste.....	9 688	5 000	8 953	-	-	(4 265)	-
	4. Sport en Ontspanning.....	5 958	-	6 506	-	(606)	58	-
	Die Bedrag geld om voor te begroot	2 080 597	(5 001)	834 006	-	1 202 495	48 665	432

MOLAOKAKANYWA

Go beakanyetša ditekanyetšo tša ditšhelete go tšwa go Sekhwama sa Letseno sa Profense go ya ka dinyakwa tša profense go ngwaga wa ditšhelete wo o felago ka 31 Matšhe 2017; le go beakanyetša merero ya go sepelelana le tšona.

MATSENO

KA GE karolo 226(2) ya Mola Theo wa Rephabliki ya Afrika Borwa, 1996, e beakanyetša gore tšhelete e ka gogwa go tšwa go Sekhwama sa Letseno sa Profense go ya ka Molao wa Palamente;

LE GONA KA GE karolo 26 ya Molao wa Taolo ya Matlotlo a Setšhaba, 1999 (Molao 1 wa 1999) e beakanyetša gore Lekgotlatheramelao la Profense le swanetše go beakanyetša tekanyetšo ya ditšhelete ngwaga o mongwe le o mongwe wa ditšhelete wa profense;

KA GO REALO GO BEWA MOLAO ke Lekgotlatheramelao la Profense ya Limpopo, ka tsela ye e latelago:-

KA GO REALO GO BEWA MOLAO Karolo 31 ya Molao wa Taolo ya Matlotlo a Setšhaba, 1999 (Molao 01 wa 1999) o dumelela Molekgotlaphethiši wa Matlotlo go bala Tekanyetšo Tokišwa ka go Lekgotlatheramelao la Profense go ya ka karolwana (3),

1. **Ditlhalošo**

Ka mo Molaong wo, ka ntle ga ge diteng di laetša ka tsela ye nngwe, lentšu goba tlhagišo efe goba efe yeo e filwego tlhalošo ka go Molao wa 2016 Tekanyetšo, e na le tlhalošo ye e filwego ka go Molao woo.

2. **Ditekanyetšo tša dipalomoka tša ditšhelete tše di beakanyeditšwego go ya ka dinyakwa tša profense**

- (1) Ditekanyetšo tša tšelete tše beakanyeditšwego ke Lekgotlatheramelao la Profense go tšwa go Sekhwama sa Letseno sa Profense go dinyakwa tša profense mo ngwageng wa ditšelete wa 2016/17, go dikabo le dikarolokgolo ka gare ga kabo, le merero ye e itšego ye e tšweletšwago, di tšweletšwa ka gare ga Šetule.
  - (2) Go šomišwa ga ditekanyetšo tše di ukangwago go ya ka Molao wa Taolo ya Matlotlo a Setšaba, 1999 (Molao 1 wa 1999).
- 3. Tekanyetšo bjalo ka ge e tšweleditšwe e le ya go phetha merero ye e itšego le gona ya go ikgetha**

Ka ntle ga peakanyetšo tša molao ofe goba ofe, ditekanyetšo go kabo goba karolokgolo ka gare ga kabo tše di tšweletšwago tše beakanyeditšwego go phetha merero ye e itšego le gona ya go ikgetha ka go Šetule di ka šomišetšwa feela merero ye mengwe, ka ntle ga ge Molao wa Palamente o fetola goba o fotoša morero wo di bego di abetšwe ona.

4. Thaetlele e kopana

Molao wo o tla bitšwa Molao wa Peakanyetšo ya Tekanyetšo wa Limpopo, 2016.

Diteng tša tekanyetšo yeo e fetošišwego								
Kabo	Tihaloso	Palomoka	Meputso ya Basomi	Ditheko le Ditrelo	Ye nngwe	Diphetišetšo le Dithuso tša ditshelete	Ditefelo tša Dithoto tše kgolo	Ditefo tša Dithoto tša Matlotlo
1	Ofisi ya Tonakgolo MAIKEMIŠETŠO: Go netefatša pušo ye e lokilego, peakanyo yeo e kopantswego le tihabollo ye e matlafetšego ka gare ga tshepedišo ya profense ka go thuša dikgoro go phethagatša maano a tšona a tshepedišo le go netefatša goro go na le kaonafatšo ya ditirelo tša setšhaba le kabu ya ditirelo yeo e kaonafetšego.	R'000 3 480	R'000 -	R'000 3 566	R'000 -	R'000 (1 485)	R'000 1 399	R'000 -
	1: Tshepedišo.....	100	(4 080)	4 270	-	-	(90)	-
	2: Tšwetšo pele ya intitušene.....	(1 242)	(400)	(846)	-	(1 485)	1 489	-
	3: Mananeotshepedišo le Pušo.....	4 622	4 480	142	-	-	-	-
2	Lekgotlapeamela la Profense MAIKEMIŠETŠO: Go phethagatša boukamedu go lekala-phethišo la mmušo, go aba thekgó ya matlotlo le taolo go diphati tša dipolitiki tšeou di emetšwego ka go Lekgotlapeamela le go aba taolo ya maleba ya tshepedišo le thekgó go maloko a Lekgotlapeamela.	35 575	-	9 875	-	25 700	-	-
	1: Tshepedišo.....	(1 705)	(8 345)	6 640	-	-	-	-
	2: Ditolabakelo tša Maloko le Mekgatio ya Dipolotiki.....	29 895	2 225	1 970	-	25 700	-	-
	3: Ditirelo tša Palamente (Thekgó ya Tshepedišo le Institušene).....	7 385	6 120	1 265	-	-	-	-
3	Thuto MAIKEMIŠETŠO: Go tlabela badudi ba profense, ka kabu ya thuto le tihahlo ya boleng le ya bophelo ka moka, ka meholo, tsebo le bokgoni, tšeou di tla go ba kgontša go fihlelala karolu ya yona ya tšeletšo setšhabeng.	419 928	(185 500)	181 013	-	240 865	183 550	-
	1: Tshepedišo.....	37 328	(200)	16 612	-	10 278	10 638	-
	2: Thuto ya Sekolo sa Setšhaba ya Setlwaedi.....	220 603	(185 000)	174 916	-	230 587	100	-
	3: Thušo ya Mašeleng ya Dikolo tše Ikemego.....	-	-	-	-	-	-	-
	4: Thuto ya Dikolo tše Itlhaošego tša Setšhaba.....	-	-	-	-	-	-	-
	5: Tihabollo ya Bana Bofseng.....	(5 023)	-	(5 023)	-	-	-	-
	6: Tihabollo ya Mafarahlahla.....	167 020	(1 000)	(4 292)	-	-	172 312	-
	7: Ditirelo tša Thušo le tše Sepelelanago le tšona.....	-	700	(1 200)	-	-	500	-
4	Temo MAIKEMIŠETŠO: Go phegelela go eta pele tihabollo ya tša temo go netefatša poloego ya dijo tša ka lapeng le kgolo ye e kwagalago ya ekonomi ka tsela ya tihabollo ya tša temo ka profenseng. E tswelapele go ikemisetša go hlahla le go thekgó phihlelalo ya methopo ya tihabollo ya temo, go tiisetša tshomo ya ekonomi ya lekala, go netefatša taolo ya maleba ya methopo ya tihago, go godiša le go thekgó go tšeou karolu go tša temo ka basadi, bafsa le bagolofadi go fihlelala bokgoni bja kabu ya ditirelo ke kgoro.	10 304	(48 491)	49 327	-	(1 496)	10 564	400
	1: Tshepedišo.....	17 182	(2 488)	16 634	-	1 611	1 025	400
	2: Thuso ya Methopo ye e Matlafetšego.....	(1 222)	(6 196)	8 872	-	(4 108)	210	-
	3: Thekgó le Tihabollo ya Balemi.....	4 365	(18 375)	16 138	-	(1 013)	7 615	-
	4: Ditirelo tša Kalafo ya Diruiwa.....	(1 949)	(2 332)	371	-	12	-	-
	5: Ditirelo tša Dinyakišiyo ya Theknolotši le Tihaboll.....	(8 018)	(9 074)	610	-	100	346	-
	6: Ekonomi ya tša Temo.....	(4 667)	(4 758)	(1 811)	-	1 902	-	-
	7: Tihahlo ya tša Temo ye e Beakantšwego.....	4 613	(5 268)	8 513	-	-	1 368	-
	8: Thulagano ya Tihabollo ya Dinaga Magae.....	-	-	-	-	-	-	-

Diteng tša tekanyetšo yeo e fotošišwego								
Kabo	Tlhaloso	Palomoka	Meputso ya Bašomi	Ditheko le Ditirelo	Ye nngwe	Diphetišetšo le Dithušo tša ditšelete	Ditefelo tša Dithoto tše kgolo	Ditefelo tša Dithoto tše Matlotlo
5	Sekhwama-tlotlo sa Profense MAIKEMIŠETŠO: Go sepediša Sekhwama-tlotlo sa Profense	R'000 42 637	R'000 (21 034)	R'000 32 877	R'000 -	R'000 26 358	R'000 4 436	R'000 -
	1: Tshepedišo	14 612	(8 708)	17 471	-	1 413	4 436	-
	2. Taolo ye e Matlafetsegó ya Methopo.....	19 950	(4 973)	335	-	24 588	-	-
	3. Taolo ya Dipahlo le Dithoto.....	5 669	(1 266)	6 885	-	50	-	-
	4. Taolo ya Matlotlo	2 406	(6 087)	8 186	-	307	-	-
6	Tlhabollo ya Ekonomi, Tikologo le Boeti MAIKEMIŠETŠO: Go habolla ekonomi, go godiša taolo mešomo ya tikologo ka mo Profenseng.	17 190	(15 099)	(40 465)	-	69 781	2 973	-
	1. Tshepedišo	8 252	-	515	-	(270)	8 007	-
	2. Kago ya Ekonomi	39 221	(17 099)	(20 600)	-	78 904	(1 984)	-
	3. Merero ya Tikologo.....	(11 902)	-	(8 236)	-	(616)	(3 050)	-
	4. Boeti	(18 381)	2 000	(12 144)	-	(8 237)	-	-
7	Maphelo MAIKEMIŠETŠO: Go aba ditirelo tša maphelo le tše amanago le tšona go ya ka molao.	727 699	166 660	629 219	-	124 265	(192 445)	-
	1: Tshepedišo	4 300	(1 140)	2 624	-	1 190	1 626	-
	2: Ditirelo tša Maphelo tša Dilete	589 730	207 202	233 121	-	112 760	36 647	-
	3: Ditirelo tša Kalafó tša Tšhoganetšo	(2 500)	(670)	(2 500)	-	670	-	-
	4: Ditirelo tša Maokelo tša Profense.....	79 945	(5 031)	74 162	-	5 031	5 783	-
	5: Ditirelo tša Maokelo tša Gare.....	77 585	24 550	30 043	-	2 850	20 142	-
	6: Disaense tša Maphelo le Tlhahlo.....	(36 854)	(41 939)	(25)	-	1 764	3 346	-
	7: Ditirelo tša Thekgo ya Tlhokomelo ya Maphelo.....	15 000	-	14 954	-	-	46	-
	8: Taolo ya Didirišwa tša Maphelo.....	493	(16 312)	276 840	-	-	(260 035)	-
8	Dinamelwa Maikešetšo: Go beakanyetša , go habolla le go boloka dinamelwa tše bolokegilego tše lomagantšwego tša go matlaflala le mananeokgoparara a maleba	20 500	-	10 500	-	11 800	(1 800)	-
	1: Tshepedišo	5 500	(6 000)	12 500	-	800	(1 800)	-
	2: Tshomiso ya dinamelwa	(1 000)	(10 000)	(2 000)	-	11 000	-	-
	3. Taolo ya Dinamelwa.....	16 000	16 000	-	-	-	-	-

Diteng tša tekanyetšo yeo e fetošitšwego								
Kabo	Tihaloso	Palomoka	Meputso ya Bašomi	Ditheko le Ditirelo	Ye nngwe	Diphetišetšo le Dithušo tša ditšelete	Ditefelo tša Dithoto tša kgolo	Ditefelo tša Dithoto tša Matlotlo
9	Mešomo ya Setšaba, Ditsela le Manaokgoparara Maikemišetšo: Go laola meago le dithoto tša profense ka tšhomisō ya methopo e maleba e beakantšwego bakeng sa go aba ditirelo tše kgontšhago, tša maikarabelo gape tšeо di direlago badiriši.	200 464	(10 000)	(86 381)	-	274 605	22 240	-
	1: Tshepedišo	8 616	2 737	3 100	-	-	2 779	-
	2: Tshomisō ya Mafarahlahla.....	33 972	(1 824)	9 000	-	26 000	796	-
	3. Lenaneo la Mesomo ya setshaba.....	3 755	-	3 755	-	-	-	-
	4: Manaokgoparara a Dinamelwa	154 121	(10 913)	(102 236)	-	248 605	18 665	-
10	Polokego, Tshireletšo le Kgokagano Maikemišetšo: Go netefatša gore Tirelo ya Sephodisa sa Afrika Borwa mo Limpopo e šoma ka tshwanelo go sepelelana le Molaotheo, Molao wa Sephodisa wa Afrika Borwa le Molao Tšišinywa wa Polokego le Tshireletšo le go netefatša gore Sephodisa sa Afrika Borwa se netefatša dinyakwa tša tshireletšo ya badudi tšeо di nyakwago ke Limpopo le dinagamagae tša yona.	200	(3 613)	1 644	-	-	2 137	32
	1: Tshepedišo	3 937	1 220	1 644	-	104	937	32
	2: Tekolo ya Bathong	(3 737)	(4 833)	-	-	(104)	1 200	-
11	Pušo Selegae le Kago ya Mengwako Maikemišetšo: Go matlatša le go lekola mmušo wa selegae, go hlama tikologo yeo e lego gore thabollo ya mengwako e tšea karolo, go netefatša gore go na le peakanyo yeo e kgokagantšwego ya dilete le ditistriki le thabollo, go hlangwa ga sebopego sa peakanyo bakeng sa go nolofatša mananeo a go reňisanwa a boetapele bja setšo, thabollo yeo e lomagantšwego ya metsesetorpong le ya magaeng, le kgokagantšho ya taolo ya masetlapelo ya profense.	527 771	89 076	(4 480)	-	432 558	10 617	-
	1: Tshepedišo	49 896	33 218	12 418	-	(3 010)	7 270	-
	2: Ditirelo tsa Mediro ya Setšaba	409 580	14 538	(747)	-	395 042	747	-
	3. Pušo Selegae	24 551	28 071	(6 589)	-	469	2 600	-
	4. Thabollo ya dihlongwa tša Setšo.....	43 744	13 249	(9 562)	-	40 057	-	-
12	Tihabollo ya Leago MAIKEMIŠETŠO: Go thuša kgoro go fihlelela mešomo ya yona ya motheo yeo e lego: kabو ya thušo ya tša leago, tshireletšo ya tša leago, go godiša tihokomelo le thekgo le twantšho ya bodiidi.	46 120	18 000	25 000	-	-	3 120	-
	1: Tshepedišo.....	8 140	2 400	4 820	-	-	920	-
	2: Ditirelo tša Mediro ya Setšaba.....	92 414	77 800	12 414	-	-	2 200	-
	3: Bana le Malapa.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Ditirelo tša tsošološo.....	(53 400)	(63 400)	10 000	-	-	-	-
	5. Thabollo le Dinyakišio.....	(1 034)	1 200	(2 234)	-	-	-	-
13	Dipapadi, Bokgabo le Setšo Maikemišetšo: Go matlatša botee ka go pharologanyo ka go beakanyetša ditirelo bakeng sa tihabollo e sa hwelelego ya dipapadi, bokgabo le setšo le bohwa ka Limpopo.	28 729	5 000	22 311	-	(456)	1 874	-
	1: Tshepedišo.....	13 083	-	7 002	-	-	6 081	-
	2: Merero ya Setšo.....	-	-	(150)	-	150	-	-
	3: Ditirelo tša Bokgobapuku le Bolota tša Kgale.....	9 688	5 000	8 953	-	-	(4 265)	-
	4: Dipapadi le Boitapolološo	5 958	-	6 506	-	(606)	58	-
	Palomoka ye e swanetšego go abja	2 080 597	(5 001)	834 006	-	1 202 495	48 665	432

MULAYOTIBE

U kovhanya thanganyelo ya tshelede yo linganyiswaho u bva kha Tshikwama tsha Mbuelo ya Vundu hu u itela thodea dza vundu hu tshi tevhelwa nwaha wa muvhalelano u fhelaho nga la 31 Thafamuhwe 2017; na u netshedza mafhungo a elanaho na zwe bulwaho afho ntha.

SIANGANE

HU TSHI TEVHELWA khethekanyo 226(2) ya Mulayotewa wa Riphabuliki ya Afurika Tshipembe, 1996, u netshedza zwauri tshelede i nga bviswa u bva kha Tshikwama tsha Mbuelo ya Vundu hu tshi tevhelwa fhedzi ndila ya mukovo nga Mulayo wa Phalamennde;

NAHONE HU TSHI TEVHELWA khethekanyo 26 ya Mulayo wa Ndangulo ya Gwama la Vhathu, 1999 (Mulayo 1 wa 1999) u netshedza zwauri Vhusimamilayo ha Vundu vhu tea u kovhanya tshelede kha nwaha munwe na munwe wa muvhalelano zwi tshi ya nga thodea dza vundu;

NAHONE HU TSHI TEVHELWA Khethekanyo 31 ya Mulayo wa Ndangulo ya Gwama ja Tshitshavha, 1999 (Mulayo 01 wa 1999) u netshedza uri Murado wa Khorotshitumbe ya gwama a nga swikisa nzudzanyo ya mugaganyagwama kha vhusimamilayo ha vundu hu tshi tevhedza khethekanyothukhu (3)

HU KHOU VHEWA MULAYO nga Vhusimamilayo ha Vundu la Limpopo, sa zwi tevhelaho:-

1. Thandavhudzo

Kha Mulayo uyu, nga nnnda ha musi zwi re ngomu zwi tshi amba nga inwe ndila, hune zwine zwa amba zwone zwa vha zwe sumbedzwa kha Mulayo wa Mukovo wa Limpopo, 2016 zwa vha na zwine zwa amba zwone zwe sumbedzwaho kha Mulayo.

2. U kovhanya ha thanganyelo ya tshelede yo linganyiswaho u itela thodea

dza vundu

- (1) Mukovho wa tshelede yo linganyiswaho ya Vhusimamulayo ha Vundu i tshi bva khaTshikwama tsha Mbuelo ya Vundu u itela thodea dza vundu kha nwaha wa muvhalelano 2016/17, kha voutu na khethekanyo khulwane kha voutu, nahone hu na u tevhetshedzwa ha mishumo lwo khetheaho, zwo netshedzwa kha Shedulu.
- (2) U shumiswa ha mikovho yo sedzuluswaho zwi nga fhasi ha Mulayo wa Ndangulo ya Gwama la Vhathu, 1999 (Mulayo 1 wa 1999).
3. **Mukovho sa zwe wa tevhetshedziswa zwone nga ndila ya vhuthogwa nahone lwo fhelelaho**
- Nga nnda ha u netshedzwa ha mulayo munwe na munwe, khovhanyo dza voutu kana u khethekana huhulwane kha voutu dzo tevhetshedzwaho na u kovhanywa nga ndila ya vhuthogwa nahone yo fhelelaho kha Shedulu dzi nga shumiswa fhedzi kha mushumo wo sumbedzwaho nahone dzi nga si shumiswe kha minwe mishumo, nga nnda ha musi Mulayo wa Phalamennde u tshi nga khwinisa kana u shandukisa mushumo we wa vha wo tetshelwa wone.
4. **Thoho thukhu**
- Mulayo uyu u do vhidzwa upfi Mulayo wa Ndinganyiso ya Mukovho 2016.

Thandavhudzo ya zwibviswa zwo shandukiswaho

Voutu	Thandavhudzo	Thanganyelo nga voutu na khethekanya khulwane	Mpadelo dza zwino	Pfukiselo	Dzwinwevho	Pfukhiselo na ndambezo kha	Mbadelo dza Ndaka dza Pfuma	Amounts specifically and exclusively appropriated
1	Ofisi ya premia NDIVHO: U vhetsela Ndaulo ya Vundu zwi tshi tutshelana na mbekanyaamaitele ya Lushaka, na u khwinisa matshilo a vhathu vha vundu	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	1. Ndaulo.....	3 480	-	3 566	-	(1 485)	1 399	-
	2. Mveledziso Zwiimiswa.....	100	(4 080)	4 270	-	-	(90)	-
	3. Mavusele na Mbekanyaamaitele.....	(1 242)	(400)	(846)	-	(1 485)	1 489	-
		4 622	4 480	142	-	-	-	-
2	Vhusimamilaya ha Vundu NDIVHO: U shimisa vhudifinduleli kha tshipida tsha khoro ya muvhuso u vhona uri hu vhe na u shela mulenzhe nga vhathu kha matschimbidzele, u phasisa milayo kha Vhusimamilayo, u netschedza thikhedzo ya ndaulo na masheleni kha mahoro a politiki o imelwelaho kha vhusimamilayo na u netschedza ndangulo ya ndaulo yavhudi kha mirado vha vhusimamailayo.	35 575	-	9 875	-	25 700	-	-
	1. Ndaulo.....	(1 705)	(8 345)	6 640	-	-	-	-
	2. Zweleludzi zwa Mirado na Mahoro a Politiki.....	29 895	2 225	1 970	-	25 700	-	-
	3. Tshumelo dza Phalamennde.....	7 385	6 120	1 265	-	-	-	-
3	Pfunzo NDIVHO: Pfunzo ya nthu ya tshothe na vhugudisi zwine zwa do vha konisa u swikelela zwi re na mbuelo kha vhadzulapo.	419 928	(185 500)	181 013	-	240 865	183 550	-
	1. Ndaulo.....	37 328	(200)	16 612	-	10 278	10 638	-
	2. Pfunzo ya zwikolo zwazwo zwa vhathu.....	220 603	(185 000)	174 916	-	230 587	100	-
	3. Mitikedzelo ya zwikolo zwo vhofholowaho.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Pfunzo ya zwikolo zwa sipentshala zwa vhathu.....	-	-	-	-	-	-	-
	5. Mveledziso ya Nyaluwo ya Nwana ya Murango.....	(5 023)	-	(5 023)	-	-	-	-
	6. Mveledziso ya Nyaluwo ya Nwana ya Murango.....	167 020	(1 000)	(4 292)	-	-	172 312	-
	7. Tshumelo Thikhedzi na dzo Tanganelanaho.....	-	700	(1 200)	-	-	500	-
4	9 NDIVHO: U swikelela kha mveledziso ya vhulimi u itela u vha na tsireldzo ya zwiliwa midini na nyaluwo ya ekonomi kwayo nga kha mveledziso ya vhulimi kha Vundu. Vhu dohva hafhu ha lihha kha u sumbedzisa na u swikelela kliha thikhedzo ya zwiko zwa mveledziso ya vhulimi, u hudza kushumele kwa sekithara ya ekonomi, u vhona uni hu vhe na ndangulo kwayo ya zwiko zwa mupo, u bvelela na thikhedzo ya u didzhenisa kha zwa vhulimi ha vhafumakadzi, vhaswa na vhaholefhali na u swikelela tshunmelo dzavhudi dla muhasho.	10 304	(48 491)	49 327	-	(1 496)	10 564	400
	1. Ndaulo.....	17 182	(2 488)	16 634	-	1 611	1 025	400
	2. Ndangulo ya zwiko zwa ndalamo.....	(1 222)	(6 196)	8 872	-	(4 108)	210	-
	3. Thikhedzo ya vhali na mveledziso.....	4 365	(18 375)	16 138	-	(1 013)	7 615	-
	4. Tshumelo ya zwifubo.....	(1 949)	(2 332)	371	-	12	-	-
	5. Thodisiso ya thekinolodzhi na tshumelo ya mveledziso.....	(8 018)	(9 074)	610	-	100	346	-
	6. Ekonomi ya Vhulimi.....	(4 667)	(4 758)	(1 811)	-	1 902	-	-
	7. Mbumbo ya vhugudisi ha vhulimi	4 613	(5 268)	8 513	-	-	1 368	-
	8. Pfananyo ya Mveledziso ya Mahayani.....	-	-	-	-	-	-	-

Thandavhudzo ya zwibviswa zwo Shandukiswaho								
Voutu	Thandavhudzo	Thanganyelona Voutuna khethekanyo khulwane	Mbadelo dza zwino	Pfukhiselo	Dzwinwevho	Pfukhiselona ndambezokha	Mbadelo dza Ndakada Pfuma	Amounts specifically and exclusively appropriated
5	Vhulangagwama ha Vundu Ndivho: U laula vhulangagwama ha Vundu	R'000 42 637	R'000 (21 034)	R'000 32 877	R'000 -	R'000 26 358	R'000 4 436	R'000 -
	1. Ndaulo.....	14 612	(8 708)	17 471	-	1 413	4 436	-
	2: Ndangulo ya Zwiko Zwi sa Gumi.....	19 950	(4 973)	335	-	24 588	-	-
	3: Ndaka na Ndangulo ya Khwalo.....	5 669	(1 266)	6 885	-	50	-	-
	4. Kulangele kwa Gwama.....	2 406	(6 087)	8 186	-	307	-	-
6	Mveledziso ya Ekonomi, Mupo na Vhuendelamashango Ndivho: U bveledzisa ekonomi, u khwinisa na u langa nyito dza mupo kha Vundu..	17 190	(15 099)	(40 465)	-	69 781	2 973	-
	1. Ndaulo	8 252	-	515	-	(270)	8 007	-
	2. Mveledziso ya zwa Ekonomi	39 221	(17 099)	(20 600)	-	78 904	(1 984)	-
	3. Mafhungo a zwa Mupo.....	(11 902)	-	(8 236)	-	(616)	(3 050)	-
	4. Vhuendelamashango	(18 381)	2 000	(12 144)	-	(8 237)	-	-
7	Mutakalo Ndivho: U netshedza tshumelo dici tutshelanaho na Mutakalo hutshi tevhedza mulayo	727 699	166 660	629 219	-	124 265	(192 445)	-
	1. Ndaulo ya Mutakalo.....	4 300	(1 140)	2 624	-	1 190	1 626	-
	2. Tshumelo dza Mutakalo dza Tshitiriki.....	589 730	207 202	233 121	-	112 760	36 647	-
	3. Tshumelo dza Mishonga dza Shishi.....	(2 500)	(670)	(2 500)	-	670	-	-
	4. Tshumelo dza Sibadela tsha Vundu.....	79 945	(5 031)	74 162	-	5 031	5 783	-
	5. Tshumelo dza Sibadela dza Vhukati	77 585	24 550	30 043	-	2 850	20 142	-
	6. Saints dza Mutakalo na Vhugudisi	(36 854)	(41 939)	(25)	-	1 764	3 346	-
	7. Tshumelo dza Thikhedzo ya Ndondolo ya Mutakalo.....	15 000	-	14 954	-	-	46	-
	8. Ndangulo ya Zwieludzi zwa Mutakalo.....	493	(16 312)	276 840	-	-	(260 035)	-
8	Vhuendi Ndivho: U netshedza, u bveledza na u vhulunga sisiteme ya khonadzeo ya vhuendi ho tanganelanaho kha vundu.	20 500	-	10 500	-	11 800	(1 800)	-
	1. Ndaulo.....	5 500	(6 000)	12 500	-	800	(1 800)	-
	2: Tshumelo dza Vhuendi	(1 000)	(10 000)	(2 000)	-	11 000	-	-
	3: Ndaulo dza Vhuendi	16 000	16 000	-	-	-	-	-

Thandavhudzo ya zwibviswa zwo Shandukiswaho								
Voutu	Thandavhudzo	Thanganyelonga Voutu na khethekanyo khulwane	Mbadelo dza zwino	Pfukhiselo	Dzwinwevho	Pfukhiselo na ndambezo kha	Mbadelo dza Ndaka dza Pfuma	Amounts specifically and exclusively appropriated
9	Mishumo ya Vhathu, Dzibada na Themamveledziso Ndivho: U langa bada dza vundu, zwifhato na ndaka nga khatshumiso ya zwiko yahudi nahone yo linganelanaho u itela ndisedzo ya tshumelo yo livhiswaho kha vhashumisi i re na vhudifhinduleli	R'000 200 464	R'000 (10 000)	R'000 (86 381)	R'000	R'000 274 605	R'000 22 240	R'000
	1. Ndaulo.....	8 616	2 737	3 100	-	-	2 779	-
	2. Mashumelo a Themamveledziso.....	33 972	(1 824)	9 000	-	26 000	796	-
	3. Mbekanyamushumo ya Mutheo wa Tshitshavha.....	3 755	-	3 755	-	-	-	-
	4. Themamveledziso ya Dzibada.....	154 121	(10 913)	(102 236)	-	248 605	18 665	-
10	Mbulungeo, tsireledzo na Vhukonanyi Ndivho: U vhona uni Tshumelo ya Tshipholisa ya Afrika Tshipembe Limpopo i vhe yahudi nahone ire na vhudifhinduleli, ziwtutshelanaho na Ndayotewa, Mulayo wa Tshipholisa wa Afrika Tshipembe na Bammbiri Litshena nga ha Mbulungeo na Tsireledzo hafhu na u vhona zwari Tshipholisa tsha Afrika Tshipembe tshi dzhenelele two fhelelaho kha thodea dza vhadzulapo dza u pholisa dzo livhiswaho kha Limpopo na mbumbo yalo ya mahayani.	200	(3 613)	1 644	-	-	2 137	32
	1. Ndaulo.....	3 937	1 220	1 644	-	104	937	32
	2. Vhulamulesi ha Vhathu.....	(3 737)	(4 833)	-	-	(104)	1 200	-
11	Mavhusale o Tanganelaho, Madzulele a Vhathu na Mafhungo a zwa Sialala	527 771	89 076	(4 480)	-	432 558	10 617	-
	1. Ndaulo.....	49 896	33 218	12 418	-	(3 010)	7 270	-
	2. Madzulele a Vhathu.....	409 580	14 538	(747)	-	395 042	747	-
	3. Muvhuso Wapo	24 551	28 071	(6 589)	-	469	2 600	-
	4. Mveledziso ya Zwiimiswa zwa Sialala	43 744	13 249	(9 562)	-	40 057	-	-
12	Ndondolo Ndivho: U vhona uri muhasho u swikel mishumo yawo ya u thoma ine ya vha: netshedzo ya thuso dza matshilisano, Mbulungeo ya Vhadzulapo, u bveledza ndondolo na thikhedzo ya u feliswa ha vhusai.	46 120	18 000	25 000	-	-	3 120	-
	1. Ndaulo	8 140	2 400	4 820	-	-	920	-
	2. Tshumelo dza Ndondolo ya Matshilisano	92 414	77 800	12 414	-	-	2 200	-
	3. Mita ya vhana.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Tshumelo dza Mbayedzedzo	(53 400)	(63 400)	10 000	-	-	-	-
	5. Thodisiso na Mveledziso.....	(1 034)	1 200	(2 234)	-	-	-	-
13	Mitambo, Vhutsila na Mvelele Ndivho: U hudza vhutihhi kha phambano nga kha u netshedzwa ha tshumelo u itela mveledziso ya u tanganelana ha mitambo, vhutsila na mvelele vhu sa gumiho Limpopo.	28 729	5 000	22 311	-	(456)	1 874	-
	1. Ndaulo	13 083	-	7 002	-	-	6 081	-
	2. Mafhungo a zwa sialala	-	-	(150)	-	150	-	-
	3. Laiburari na Tshumelo ya Mafhungo	9 688	5 000	8 953	-	-	(4 265)	-
	4. Mitambo na Vhudimvumvusi	5 958	-	6 506	-	(606)	58	-
THANGANYELO YA MUTENGU NO DO VOUTELIWA		2 080 597	(5 001)	834 006	-	1 202 495	48 665	432

NAWUMBISI

Ku endlela ku avela mali ku suka eka Nkwama wa Xifundzankulu wa Mali ya Tiko ku fikelela swilaveko swa xifundzankulu swa lembe-ximali leri helaka hi 31 Nyenyankulu 2017; na ku fikelela timhaka leti yelanaka na swoleswo.

MANGHENEO

HAMBILESWI xiyenge xa 226(2) xa Vumbiwa ra Rhiphabliki ra Afrika Dzonga, 1996 xi kombisaka leswaku mali yi nga ha kumiwa eka Nkwama wa Xifundzankulu wa Mali ya Tiko ntsena hi ku landza maavele hi Nawu wa Palamende;

NASWONA HAMBILESWI xiyenge xa 26 xa Nawu wa Mafambisele ya Mali ya Xifundzankulu, 1999 (Nawu 1 wa 1999) xi kombisaka leswaku Mfumo wa Milawu wa Xifundzankulu wu fanele wu ava mali lembe-ximali rin'wana na rin'wana ku fikelela swilaveko swa xifundzankulu;

NASWONA HAMBILESWI Xiyenge xa 31 xa Nawu wa Malawulelo ya Timali ta Tiko, 1999 (Nawu 01 wa 1999) wu kombisa leswaku Xirho xa Huvonkulu xa Swatimali xi nga andlala mpimanyeto wo lulamisa eka Mfumo wa Milawu wa Xifundzankulu hi ku leteriwa hi xiyengetsongo xa (3).

Mfumo wa Milawu wa Xifundzankulu **xa Limpopo WU TIVISA NAWU** hi ndlela leyi landzelaka:-

1. Tinhlamuselo

Eka Nawu lowu, ehandle kaloko mhaka yi kombisa swin'wana, rito rihi ni rihi kumbe xivulwa lexi nga na nhlamuselo eka Nawu wa Nkavelo wa Limpopo, 2016 swi na nhlamuselo leyi nyikiweke eka Nawu wolowo.

2. Nkavelo wa mintsengo ya mali leyi cinciweke ku fikelela swilaveko swa

xifundzankulu

- (1) Ku cinciwa ka nkavelo hi Mfumo wa Milawu wa Xifundzankulu ka mali yo suka eka Nkwama wa Xifundzankulu wa Mali ya Tiko ku fikelela swilaveko swa xifundzankulu eka lembe-ximali ra 2016/17, eka tindzawulo na minkavelonkulu eka tindzawulo, na swivangelo swo karhi leswi kombisiweke, swi kombisiwile eka Xedyulu.
- (2) Matirhiselo ya minkavelo hilaha swi kombisiweke hakona eka Nawu wa Mafambisele ya Mali ya TikoXifundza, 1999 (Nawu no 1 wa 1999).

3. Nkavelo lowu kongomaka na lowu nga kongomiki

Ehandle ka leswi hlamuseriwaka eka nawu wihi kumbe wihi, minkavelo ya ndzawulo kumbe ya xiyengenkulu eka ndzawulo leyi kombisiweke tani hi minkavelo yo kongoma kumbe yo ka yi nga kongomi naswona yi ri eka Xedyulu swi nga tirhisiwa ntsena hi ku landza leswi kombisiweke ku nga ri hi swikongomelo swin'wana, ehandle kalolo Nawu wa Palamende wu hundzuluxa kumbe ku cinca xikongomelo xa masungulo.

4. Nhlokomhaka yo koma

Nawu lowu wu ta vuriwa Nawu wa Ku Hundzuluxa Nkavelo wa Limpopo, 2016.

Vuxokoxoko bya Nkavelo wo Hundzuluxiwa								
Xiavo	Vuxokoxoko bya Nkavelo	Thothali	Tihakelo ta vatirhi	Tinhundzu na vukorhoker	Swin'wani	Tithiransifere na Swiftuneto	Tihakelo ta tinhundzu letikulu	Tihakelo ta Mali ya Tinhundzu
1	1.Hofisi ya Holobyenkulu Xikongomelo: Ku vonisa eka mafumele lamanene na nhluvuko wa nkari wo leha eka Vufambisi bya Xifundzankulu hi ku pfuna tindawulo ku sungula ku tirhisa tipulan'i ta mafambisele na ku vonisa leswaku ku na ku cinca ka vukorhokeri bya mani na mani na ku antswisawa ka vukorhokeri.	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	1. Vufambisi.....	3 480	-	3 566	-	(1 485)	1 399	-
	2. Isekelo lemisenbenzi behlangeneko.....	100	(4 080)	4 270	-	-	(90)	-
	3. Vukorhokeri bya Xinawu	(1 242)	(400)	(846)	-	(1 485)	1 489	-
		4 622	4 480	142	-	-	-	-
2	Mfumo wa Milawu wa Xifundzankulu XIKONGOMELO: Ku veka tihlo eka Huvonku tanihi hi xandla xa mfumo, ku tiyisa leswaku ka va ni kru xandla ka vanhu eka maendlelo ya mfumo wa milawu, ku pasisa milawu, ku nyika nseketelo wa malii na vufambisi eka mavandla ya tipolotiki leti ti yimeriwaka eka mfumo wa milawu na ku nyika vufambisi bya wlawuri bya kahle na nseketelo eka swirho swa mfumo wa milawu.	35 575	-	9 875	-	25 700	-	
	1. Vufambisi	(1 705)	(8 345)	6 640	-	-	-	-
	2. Mgingiriko ra Swirho na Minhlango ya Minhlango ya tipolotiki.....	29 895	2 225	1 970	-	25 700	-	-
	3. Vukorhokeri bya Palamende.....	7 385	6 120	1 265	-	-	-	-
3	Dyondzo Xikongomelo: Ku tiyisa vanhu va xifundzankulu, hi ku tirhisa kungu ra dyondzo na vuleteri bya nkoka, ku titiva, vutvi na ntokotom leswi swi nga ta va pfuna ku fikelela:	419 928	(185 500)	181 013	-	240 865	183 550	-
	1. Vufambisi	37 328	(200)	16 612	-	10 278	10 638	-
	2. Dyondzo ya swikolo swa Vanhu swo tololeveka	220 603	(185 000)	174 916	-	230 587	100	-
	3. Mfuneto eka swikolo leswi swi tiyimelaka.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Dyondzo ya Swikolo swa mani na mani swa xipexele.....	-	-	-	-	-	-	-
	5. Ku Hluvukisa ka Dyondzo ya Lavantsongo.....	(5 023)	-	(5 023)	-	-	-	-
	6. Nhluvukiso wa Miako.....	167 020	(1 000)	(4 292)	-	-	172 312	-
	7. Vukorhokeri bya ku pfuna vatirhi na leswi fambisanaka ni yon..	-	700	(1 200)	-	-	500	-
4	Vurimi	10 304	(48 491)	49 327	-	(1 496)	10 564	400
	1. Vufambisi	17 182	(2 488)	16 634	-	1 611	1 025	400
	2. Mafambisele ya Nkari wo leha ya Swiftfuno.....	(1 222)	(6 196)	8 872	-	(4 108)	210	-
	3. Nseketelo na Nhluvuko wa Varimi	4 365	(18 375)	16 138	-	(1 013)	7 615	-
	4. Vukorhokeri bya Vutshunguri bya Swiharhi	(1 949)	(2 332)	371	-	12	-	-
	5. Vulavisi bya Thekinoloi na Vukorhokeri bya Nhluvuko.....	(8 018)	(9 074)	610	-	100	346	-
	6. Ntivo-ikhonomi ya Vurimi.....	(4 667)	(4 758)	(1 811)	-	1 902	-	-
	7. Vuleteri bya Vurimi byo Lulamisiwa.....	4 613	(5 268)	8 513	-	-	1 368	-
	8. Vuhlanganisi bya Nhluvuko wa Matikoxikaya	-	-	-	-	-	-	-

Vuxokoxoko bya Nkavelo wo Hundzuluxiwa								
Xiavo	Vuxokoxoko bya Nkavelo	Thothali	Tihakelo ta vatirhi	Tinhundzu na vukorhoker	Swin'wani	Tithiransfere na Swifuneto	Tihakelo ta tinhundzu letikulu	Tihakelo ta Mali ya Tinhundzu
5	Nkwama wa Xifundzankulu <i>Xikongomelo:</i> Ku fambisa Nkwama wa Xifundzankulu	R'000 42 637	R'000 (21 034)	R'000 32 877	R'000 -	R'000 26 358	R'000 4 436	R'000 -
	1.Vufambisi.....	14 612	(8 708)	17 471	-	1 413	4 436	-
	2.Vufambisi bya Switirho Nkarhi.....	19 950	(4 973)	335	-	24 588	-	-
	3.Vufambisi bya Nhundzu ni Vutihlamuleri.....	5 669	(1 266)	6 885	-	50	-	-
	4.Vufambisi bya swa Timali.....	2 406	(6 087)	8 186	-	307	-	-
6	Nhluvukiso wa Ikhonomi, Mbangu na Vuendzi <i>Xikongomelo:</i> Ku hluvkisa Ikhonomi, tlakusa na ku lawula migingiriko ya swa mbangu ya Xifundzankulu	17 190	(15 099)	(40 465)	-	69 781	2 973	-
	1.Mafambisele.....	8 252	-	515	-	(270)	8 007	-
	2. Hluuko wa Ikhonomi.....	39 221	(17 099)	(20 600)	-	78 904	(1 984)	-
	3. Timhaka ta Mbangu	(11 902)	-	(8 236)	-	(616)	(3 050)	-
	4. Vupfhumba.....	(18 381)	2 000	(12 144)	-	(8 237)	-	-
7	Rihanyu <i>Xikongomelo:</i> Ku nyika vukorhokeri bya Rihanyo na byo fambelana na byona hi ku landza nawu	727 699	166 660	629 219	-	124 265	(192 445)	-
	1. Vufambisi	4 300	(1 140)	2 624	-	1 190	1 626	-
	2. Vukorhokeri bya Rihanyo hi Miganga.....	589 730	207 202	233 121	-	112 760	36 647	-
	3. Vukorhokeri bya swa Vutshunguri bya Xhatla.....	(2 500)	(670)	(2 500)	-	670	-	-
	4. Vukorhokeri bya Xibedhele xa Xifundzankulu	79 945	(5 031)	74 162	-	5 031	5 783	-
	5. Vukorhokeri bya Xibedhele bya le Xkarhi	77 585	24 550	30 043	-	2 850	20 142	-
	6. Sayense ya Rihanyu na Vuleteri	(36 854)	(41 939)	(25)	-	1 764	3 346	-
	7. Vukorhokeri bya Nseketelo wa Rihanyu	15 000	-	14 954	-	-	46	-
	8. Vufambisi bya Swiolovisi swa Rihanyu	493	(16 312)	276 840	-	-	(260 035)	-
8	Mapatu na Vutleketti <i>Xikongomelo:</i> Ku nyika, ku hluvkisa na ku hlayisa tisisteme ta vutleketti bya swiyimo swo tala leswi hlanganisiweke eka xifundzankulu.	20 500	-	10 500	-	11 800	(1 800)	-
	1. Vufambisi.....	5 500	(6 000)	12 500	-	800	(1 800)	-
	2: Vutleketti bya Mani na Mani na bya nhundzu.....	(1 000)	(10 000)	(2 000)	-	11 000	-	-
	3:Swinawana swa Vutleketti.....	16 000	16 000	-	-	-	-	-

Vuxokoxoko bya Nkavelo wo Hundzuluxiwa								
Xiavo	Vuxokoxoko bya Nkavelo	Thothali	Tihakelo ta vatirhi	Tinhundzu na vukorhoker	Swin'wani	Tithiransifere na Swifuneto	Tihakelo ta tinhundzu letikulu	Tihakelo ta Mali ya Tinhundzu
9	Mintirho ya Mani na Mani, Mapatu na Vuaki Xikongomelo: Ku lawula mapatu ya xifundzankulu, miako na nhundzu hi ku tirhisa swipinjo hi ndlela ya kahle leyi tirhaka, yinga ni yutihlamuleri na vukorhokeri eka vanhu lebyi byi kongomisaka eka vaxavi.	200 464	(10 000)	(86 381)	-	274605	22 240	-
	1. Vufambisi	8 616	2 737	3 100	-	-	2 779	-
	2. Matirhele ya Miako.....	33 972	(1 824)	9 000	-	26 000	796	-
	3. Nongonoko lowu Ndlandlamuxiweke wa Mintirho ya Tiko.....	3 755	-	3 755	-	-	-	-
	4: Vuaki bya Mapatu.....	154 121	(10 913)	(102 236)	-	248 605	18 665	-
10	Vuhlayiseki, Vusirheleri na Vuhlanganisi XIKONGOMELO: Ku vona leswaku vukorhokeri bya Xiphorisa bya Afrika Dzonga eLimpopo byi ni yutihlamuleri, bya tirha na ku va byi tirhela vanhu, naswona byi fambisana na Vumbiwa, Nawu wa Xiphorisa wa Afrika Dzonga na Phepha ro Basa ra Vuhlayiseki, Vusirheleri na Vuhlanganisi na ku tlhela ku voniwa leswaku Xiphorisa xa Afrika Dzonga xi langutisa swilaveko swa vanhu kahle leswi swi kongomanene ki Limpopo na tindhawu ta le makaya.	200	(3 613)	1 644	-	-	2 137	32
	1. Vufambisi	3 937	1 220	1 644	-	104	937	32
	2. Mbalango wa Vaakatiko.....	(3 737)	(4 833)	-	-	(104)	1 200	-
11	Mafumelo ya nhlanganano, Matshamelo ya Vanhu na Timhaka ta Ndhavuko XIKONGOMELO: Ku tirha na ku kambela swiyenge swa ndhawu swa mfumo, ku tumbuluxa mbangu lowu nhluvukiso wa tindlu wu vaka kona. Nhlanganiso wa nhluvukiso wa ku pulaniwa ka muganga naa ku pulaniwa ka xifundza, na nhluvukiso, ku tumbululuxiwa ka rimba ra ku pulana, ku fambisa minongoroko ya ku tsundzuxiwa ka vrhangeri bya ndhavuko, nhluvukiso wa madoroba na le makaya loku ku hlanganisiweke, na ku fambisiva ka vulawuri bya tinghozi ta xifundzankulu.	527 771	89 076	(4 480)	-	432 558	10 617	-
	1. Vufambisi.....	49 896	33 218	12 418	-	(3 010)	7 270	-
	2. Matshamelo ya Vanhu.....	409 580	14 538	(747)	-	395 042	747	-
	3. Timhaka ta Ndhavuko	24 551	28 071	(6 589)	-	469	2 600	-
	4. Vukorhokeri bya Nhluvukiso na Nseketelo.....	43 744	13 249	(9 562)	-	40 057	-	-
12	Nhluvukiso wa Nhlayiso XIKONGOMELO: Ku endla ndzawulo yi kota ku fikeleta mintirho ya yona leyi yinga: ku nyika mpfuneto eka vanhu, vuhlayiseki bya vanhu, tlakusa ku hayiseka na nseketelo eka ku herisa nhlupheko.	46 120	18 000	25 000	-	-	3 120	-
	1. Vufambisi	8 140	2 400	4 820	-	-	920	-
	2.Vukorhokeri bya nhlayiso wa vanhu.....	92 414	77 800	12 414	-	-	2 200	-
	3. Vukorheki bya nhluvukiso na nseketelo.....	-	-	-	-	-	-	-
	4. Vukorheki bya ku tuyisela.....	(53 400)	(63 400)	10 000	-	-	-	-
	5. Nhluvukiso na Vulavisi.....	(1 034)	1 200	(2 234)	-	-	-	-
13	Mintlangu, Vutshila na Ndhavuko XIKONGOMELO: Swo antswisa ntwanano eka tinxaka to hambara hi ku nyika vukorhokeri byo olovisa hluvukiso bya mintlangu, vutshila na ndzhavuko, ku olovisa nhluvuko wa mintlangu, vutshila na ndzhavuko eka Xifundzankulu.	28 729	5 000	22 311	-	(456)	1 874	-
	1. Vufambisi	13 083	-	7 002	-	-	6 081	-
	2. Timhaka ta Ndhavuko.....	-	-	(150)	-	150	-	-
	3. Vutirheli bya Layibulari na Tiakhayivhi.....	9 688	5 000	8 953	-	-	(4 265)	-
	4. Mintlangu	5 958	-	6 506	-	(606)	58	-
	Ntsengo loyo faneleka ku pimanyetwa	2 080 597	(5 001)	834 006	-	1 202 495	48 665	432

UMTHETHOMLINGWA

Wokwaba amanani weemali ezilinganisiweko avela esiKhwameni sePhrovinsi seMali yeNgeniso, atjelwa iimfuneko zephrovinsi malungana nomnyaka weemali ophela mhlazi-31 kuNtaka 2017; kanye nokuqalelela iindaba ezipathelene nalokho.

ISINGENISO

NJENGOMBANA isigaba 226 (2) somThethosisekelo weRiphabliki yeSewula Afrika, 1996, senza isiqalelelo sokobana kuvumelekile bonyana imali ikhutjhwe esiKhwameni sePhrovinsi seMali yeNgeniso ngokuyaba ukuya ngokomThetho wePhrovinsi kwaphela;

BEGODU NJENGOMBANA isigaba 26 somThetho wokuLawulwa kweeMali zomBuso, ka-1999 (umThetho Nomboro 1 ka-1999) senza isiqalelelo sokobana isiBethamthetho sePhrovinsi kufuze sabe imali unyaka omunye nomunye weemali, yatjelwe iimfuneko zephrovinsi;

BEGODU NJENGOMBANA Isigaba 31 somThetho wokuPhathwa kweeMali zomBuso, waka-1999 (umThetho Woku-1 waka-1999) uthi uSomkhandlu wezeeMali angethula isabelomali seenlinganiso ngaphakathi kwesiBethamthetho sePhrovinsi ukuya ngokwesigatjana (3).

NGALOKHO isiBethamthetho sePhrovinsi yeLimpopo **SENZA UMTHETHO**, ngendlela elandelako:

1. linhlathululo

KilomThetho, ngaphandle kwalokha nangabe okumunyethweko kukhombisa ngenye indlela, elinye nelinye igama nanyana okhunye nokhunye okutjhiwoko okunkikelwe ihlathululo emThethweni wokwAbiwa kweeMali, ka-2016 kunehlathululo okunkikelwe yona emThethweni lowo.

2. Ukwabiwa kwamanani weemali ezilinganisiweko, atjelwa limfuneko

zephrovinsi

- (1) Izabelo zeemali ezilinganisiweko zesiBethamthetho sePhrovinsi, okuziimali ezivela esiKhwameni sePhrovinsi seMali yeNgeniso ezisetjenziselwa iimfuneko zephrovinsi emnyakeni weemali ka-2016/17, zatjelwa amavowudu nezinye iingaba ezikulu eziwela ngaphakathi kwevowudu, kanye neminye iminqopho ebekiweko, njengalokha yendlalwe kuTjhejuli.
- (2) Ukusetjenziswa kwezabelo zeemali okucatjangiweko kulawulwa mThetho wokuLawulwa kweeMali zomBuso, ka-1999 (umThetho Nomboro 1 ka-1999).

3. Ukwabiwa kweemali okurhelwe ngokunqophileko begodu ngokungafaki okhunye eqadi

Nanyana iinjamiso zananya ngiwuphi umthetho zithini, izabelo zeemali zokuvowuda nanyana zesigaba esikhulu esiwela ngaphakathi kwevowudu ezirhelwe ngokunqophileko nokungafaki okhunye eqadi kuTjhejuli zingasetjenziswa kwaphela lokha nangabe zisetjenziselwa umnqopho oveziweko begodu angeze zasetjenziselwa nanyana ngiwuphi omunye umnqopho, ngaphandle kwalokha nangabe umThetho wePhrovinsi ukhibelela nanyana utjhugulula umnqopho ezihilinzelwe wona.

4. Isihloko esifitjhani

LomThetho ubizwa umThetho wamaTjhuguluko wokwAbiwa kweeMali Zeen Linganiso, ka-2016.

Imininingwana yesabelo								
Ivwudu	Imininingwana yeVowudu	Isamba	UkuBhadelwa kwabaSebenzi	IPahla nemiSebenzi	Okhunye	UkuDulisa neemBonelelo	UkuBhadelwa kwePahla yokuSikimisa	UkuBhadelwa kwePahla yezeeMali
1	I-ofisi lakaNdunaKulu IHLOSO: Kuqinisekisa ukubusa kuhe, ukutlama okuhlangeneko netuthuko edzimeleleko ngaphakathi kokuphathwa kwePhrovinsi ngokurhelebba iminyango ukufezakalisa amaqhinga wayo wokuphatha nokuqiniseksia bona kuntejhuguluko ebasebenzini bombuso nokulethwa kwemisebenzi okungcono.	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
	1. ZokuPhatha.....	3 480	-	3 566	-	(1 485)	1 399	-
	2. ISekelo lemiSebenzi eHlangeneko.....	100	(4 080)	4 270	-	-	(90)	-
	3. UmThemgomu nokuBusa.....	(1 242)	(400)	(846)	-	(1 485)	1 489	-
		4 622	4 480	142	-	-	-	-
2	IsiBethamthetho sePhrovinsi IHLOSO: Kukuba nelihlo emKhandlwini oPhetheko, kunikela ngesekelo lezeemali nelezokuphatha eenhlanganweni zombanganarha ezijanyelwe esiBethamthethweni nokunikela ngokuphatha okusebenzako nesekelo emalungwini wesiBethamthetho.	35 575	-	9 875	-	25 700	-	-
	1. ZokuPhatha.....	(1 705)	(8 345)	6 640	-	-	-	-
	2. Ukuholelwa kwabaPhethe iinKhundla zomBanganarha.....	29 895	2 225	1 970	-	25 700	-	-
	3. ImiSebenzi yePalamende (ISekelo lokuSebenza neleenKhungo).....	7 385	6 120	1 265	-	-	-	-
3	ZeFundu IHLOSO: Kuhlomisa abantu bePhrovinsi, ngokubanikela ifundo nebandulo lekhwalithi yezinga eliphezulu nezakuhlala isikhathi eside, enamatgugu, iwlazi namakghoro azabakghonakalisa ukudlala indima enethla emphakathini.	419 928	(185 500)	181 013	-	240 865	183 550	-
	1. ZokuPhatha.....	37 328	(200)	16 612	-	10 278	10 638	-
	2. Ifundo yesikolo ejayelekileko.....	220 603	(185 000)	174 916	-	230 587	100	-
	3. ISekelo leeMali leenKolo eziziJameleko	-	-	-	-	-	-	-
	4. IFundo yomPhakathi yeenKolo eziKhethekileko.....	-	-	-	-	-	-	-
	5. ITuthuko yokuThoma yabaNtwanai	(5 023)	-	(5 023)	-	-	-	-
	6. UkuThuthukiswa komThangalasisekelo	167 020	(1 000)	(4 292)	-	-	172 312	-
	7. IinHlahlubo nemisebenzi eKhambelana neFundo	-	700	(1 200)	-	-	500	-
4	Zelimo IHLOSO: Kulwela ukudosa phambili ituthuko yezelimo, ukuginisekisa ukuba nokudla kwemindeni netuthuko yezomnotho ebonakalako ngetuthuko yezelimo ePhrovinsi. Ukaragela phambili ihlose ukuhahlha nokusekela ukufikelela emithonjeni yetuthuko lezelimo, ukuginisa ukusebenza kuhe kwekoroyezelimo, ukuginisekisa ukuphathwa kuhe kwemithombo yemvelo, ukupuhulisa nokusekela ukuzibandakanya kwezelimo kwabomma	10 304	(48 491)	49 327	-	(1 496)	10 564	400
	1. ZokuPhatha.....	17 182	(2 488)	16 634	-	1 611	1 025	400
	2. UkuPhathwa kwemiThombo okuDzimeleleko.....	(1 222)	(6 196)	8 872	-	(4 108)	210	-
	2. UkuSekelwa nokuThuthukiswa kwabaLimi	4 365	(18 375)	16 138	-	(1 013)	7 615	-
	4. ImiSebenzi yokweLatjhwka kweFuyo.....	(1 949)	(2 332)	371	-	12	-	-
	5. IRhubhululo ieTheknoloji nemisebenzi yeTuthuko	(8 018)	(9 074)	610	-	100	346	-
	6. UmNotho wezeLimo	(4 667)	(4 758)	(1 811)	-	1 902	-	-
	7. IBandulo eliHlewe kuhe lezeLimo.....	4 613	(5 268)	8 513	-	-	1 368	-
	8. UkuHlanganiswa kweTuthuko yeeNdawo zemaKhaya.....	-	-	-	-	-	-	-

Imininingwana yesabelo								
Ivwudu	Imininingwana yeVowudu	Isamba	UkuBhadelwa kwabaSebenzi	IPahla nemiSebenzi	Okhunye	UkuDlulisa neemBonelelo	UkuBhadelwa kwePahla yokuSikimisa	UkuBhade lwa kwePahla yezeeMali
5	Phiko lokuGcinwa kweeMali zePhrovinsi IHLOSO : Kuphatha iPhiko lokuGcinwa kweeMali zePhrovinsi	R'000 42 637	R'000 (21 034)	R'000 32 877	R'000 -	R'000 26 358	R'000 4 436	R'000 -
	1. ZokuPhatha	14 612	(8 708)	17 471	-	1 413	4 436	-
	2. UkuPhathwa kwemiThombo okuDzimeleleko	19 950	(4 973)	335	-	24 588	-	-
	3. UkuPhathwa kwePahla neenKolodo.....	5 669	(1 266)	6 885	-	50	-	-
	4. UkuPhathwa kweeMali	2 406	(6 087)	8 186	-	307	-	-
6	ukuTuthukiswa kwezomNotho, iBhoduluko nezamaVakatjho IHLOSO:Umsizi omkhulu ekusungulenı amaqhinga amatha wokusebenza nanomvuzo kanye neesombululo zokwenza bonyana ukukhula komnotho kuhalo kusebujameni obuhle.	17 190	(15 099)	(40 465)	-	69 781	2 973	-
	1. ZokuPhatha	8 252	-	515	-	(270)	8 007	-
	2. UkuThuthukiswa kwezomNotho.....	39 221	(17 099)	(20 600)	-	78 904	(1 984)	-
	3. UkuThuthukiswa kwezomNotho	(11 902)	-	(8 236)	-	(616)	(3 050)	-
	4. zeBhoduluko.....	(18 381)	2 000	(12 144)	-	(8 237)	-	-
7	ZamaPhilo IHLOSO: Kunikela ngomsebenzi wezamaphilo nokhambelanako ngokuya komthetho.	727 699	166 660	629 219	-	124 265	(192 445)	-
	1. ZokuPhatha	4 300	(1 140)	2 624	-	1 190	1 626	-
	2.ImiSebenzi yeemFunda yezamaPhilo	589 730	207 202	233 121	-	112 760	36 647	-
	3.ImiSebenzi eRhabako yezokweLapha.....	(2 500)	(670)	(2 500)	-	670	-	-
	4. ImiSebenzi yeemBhedlela yePhrovinsi	79 945	(5 031)	74 162	-	5 031	5 783	-
	5. ImiSebenzi ePhakathi yeemBhedlela.....	77 585	24 550	30 043	-	2 850	20 142	-
	6. ISayensi yezamaPhilo neBandulo.....	(36 854)	(41 939)	(25)	-	1 764	3 346	-
	7. ImiSebenzi yeSekelo yeThogomelo lezamaPhilo	15 000	-	14 954	-	-	46	-
	8. UkuPhathwa kweeKghonakalisi zamaPhilo	493	(16 312)	276 840	-	-	(260 035)	-
8	liNdlela nokuThutha IHLOSO: Kukwenza, kukhambelanisa, kufezakalisa, kuphatha nokugcina indlela yokuthutha emahlangothi manengi ehlengeneko nedzimeleleko kanye nomthangalasisekelo ofaneleko.	20 500	-	10 500	-	11 800	(1 800)	-
	1: ZokuPhatha	5 500	(6 000)	12 500	-	800	(1 800)	-
	2. UkuKhanjiswa kweenThuthi.....	(1 000)	(10 000)	(2 000)	-	11 000	-	-
	3: ImiThejhwanaya yezokuThutha.....	16 000	16 000	-	-	-	-	-

Imininingwana yesabelo								
Ivwudu	Imininingwana yeVowudu	Isamba	UkuBhadelwa kwabaSebenzi	IPahla nemisebenzi	Okhunye	UkuDlulisa neemBonelelo	UkuBhadelwa kwePahla yokuSikimisa	UkuBhade lwa kwePahla yezeeMail
9	ImiSebenzi yomPhakathi , Lindlela ne wezokuThutha IHLOSO:Kuphatha imakhwi yombuso nepahla ngokusebenzia nokusebenzia kuhe imithombo khona kuzakulethwa kuhe imisebenzi ngokunokuziphendulela nokuqalelela amakhastama.	200 464	(10 000)	(86 381)	-	274 605	22 240	-
	1. ZokuPhatha	8 616	2 737	3 100	-	-	2 779	-
	2. ImiSebenzi yezomThangalasisekelo.....	33 972	(1 824)	9 000	-	26 000	796	-
	3. Ihelo eliNabileko lemiSebenzi yomBuso.....	3 755	-	3 755	-	-	-	-
	4. UmThangalasisekelo wezokuThutha.....	154 121	(10 913)	(102 236)	-	248 605	18 665	-
10	ZokuPhepha, ukuVikeleka nokuThintanisa IHLOSO: Kuqinisekisa ukubakhona komSebenzi wamaPholisa weSewula Afrika onokuziphendulela, omuhle nogale khulu ukulethwa komsebenzi e-Limpopo, ukuhambisana nomThethosisekelo, umThetho wamaPholisa weSewula Afrika nePhepha lokuBingwe nguRhulumende mayelana nezokuPhepha nokuVikeleka kanye nokujinisekisa bonyana amaPholisa weSewula Afrika atjheha kuhele indingo zesipholisa zemiphakathi yeLimpopo nesibumbeka sayo esibuplasi.	200	(3 613)	1 644	-	-	2 137	32
	1. ZokuPhatha	3 937	1 220	1 644	-	104	937	32
	2. UkuLawulwa kwabaHlali.....	(3 737)	(4 833)	-	-	(104)	1 200	-
11	UmBusohlanganyela, ukuHlaliswa kwabaNtu neeNdabazeNdabuko IHLOSO: Kunikela ngamakhono nokwelusa izinga lombuso wemakhaya, ukwenza ibhoduluko kilo okuzakwakhiwa izindlu nokujinisekisa bonyana kuba nokuhlela okuhambelanako ngokwesifunda nesiyingi.	527 771	89 076	(4 480)	-	432 558	10 617	-
	1. ZokuPhatha	49 896	33 218	12 418	-	(3 010)	7 270	-
	2. UkuHlaliswa kwabaNtu.....	409 580	14 538	(747)	-	395 042	747	-
	3. UmBuso weNdawo	24 551	28 071	(6 589)	-	469	2 600	-
	4. UkuThuthukiswa kweenHlangano zeNdabuko.....	43 744	13 249	(9 562)	-	40 057	-	-
12	UkuThuthukiswa kwezeHlakuhle IHLOSO: Kukghonakalisa umnyango ukufikelela imisebenzi eqakathekileko okuku: nikela ngerhelebo lezehlalakuhle, Qinisekisa kweHlakuhle, phuhliswa kwetlhogomelo nesekele nokupheliswa komthago.	46 120	18 000	25 000	-	-	3 120	-
	1. ZokuPhatha	8 140	2 400	4 820	-	-	920	-
	2. ImiSebenzi yeHlakuhle yomPhakathi.....	92 414	77 800	12 414	-	-	2 200	-
	3. AbanNtwana NemiNdeni	-	-	-	-	-	-	-
	4. ImiSebenzi yokulungisa imiTjhapho.....	(53 400)	(63 400)	10 000	-	-	-	-
	5. Ituthuko neRhubhululo.....	(1 034)	1 200	(2 234)	-	-	-	-
13	ZemiDlalo, ubuKghwari namaSiko IHLOSO: Kuqinisa ukubumbana ngokwehlukana ngokunikela ngemisebenzi yokuthuthukiswa okudzimeleko kwezemidlalo, zobukghwari, amasiko namafa e-Limpopo.	28 729	5 000	22 311	-	(456)	1 874	-
	1. ZokuPhatha	13 083	-	7 002	-	-	6 081	-
	2. liNdaba zamaSiko.....	-	-	(150)	-	150	-	-
	3. ImiSebenzi yamaBulungelo weeNcwadi neLwazi	9 688	5 000	8 953	-	-	(4 265)	-
	4. ImiDlalo nokuziThabiswa	5 958	-	6 506	-	(606)	58	-
	Imali okufanele ivowudelwe	2 080 597	(5 001)	834 006	-	1 202 495	48 665	432